

Bytí a akce / Akce a bytí / „Danost“ a bytí / Bytí jako výkon

„Bytí“ nikdy není celé „dáno“, ale musí být „vykonáváno“. Aktivita tohoto vykonávání však musí být myšlenkově odlišována od aktivity docela jiného typu, totiž od vykonávání „akce“, v níž „subjekt“ jakoby opouští sám sebe, aby uskutečnil svůj vztah k něčemu vnějšimu, tj. aby na něco vnějšiho nějak „odpověděl“, „reagoval“. Zatímco ona aktivita prvního typu ještě nutně nepředpokládá ustavení subjektu „bytí“ a tedy i akcí, aktivita druhého typu je už možná pouze jako aktivita nějakého již ustaveného subjektu, tedy jakéhosi „centra“, zakládajícího a udržujícího relativní sjednocenost bytí a aktivit, takže můžeme ztotožnit (identifikovat) subjekt bytí se subjektem všech akcí, které můžeme připsat právě jemu jakožto subjektu. Zvláštní rys tohoto úzkého sepjetí aktivity s bytím a bytí s aktivitou spočívá v tom, že navzdory nutnému myšlenkovému (pojmovému) odlišení výkonu bytí od výkonů jednotlivých akcí obojí spolu velmi úzce souvisí: žádný výkon jakékoli akce (aktivity) nezůstává zcela bez vlivu na výkon bytí (a tedy i na průběh samého bytí). Ale spojitost je ještě užší: s výjimkou nejnižších úrovní může subjekt-událost vykonávat své bytí právě jen tak že je určitým způsobem, aktivní, tj. že vykonává své akce, zaměřené mimo sám subjekt, tj. do okolí (do okolního světa resp. přes osvojený svět do dalšího světa). Všude na vyšších úrovních uskutečňuje subjekt své bytí významným způsobem také svými aktivitami.

(Písek, 110320-1.)